

Dyrlægen skriver

Af fagdyrlæge Finn Boserup

Smerte hos dyr er vanskelig at vurdere

Har katten eller hunden pludseligt fået et "dårligt" temperament?

Er det bare en sur kat eller en bidsk hund - eller er der måske en forklaring?

Der er tilfælde, når vi som hundekattejere og som dyrlæge ved, at nu har dyret ondt.

For eksempel efter operationer, efter uheld - store som små - og den slags ting.

Men på samme måde, som mennesker kan berette om gentagne tilfælde af ondt i ryggen, hovedpine, mavekneb og sådanne ting, ja, så må vi regne med, at tilsvarende forhold gør sig gældende hos vore 4-benede venner.

Da den søde kat blev sur

For nogen tid siden undersøgte jeg en kat, fordi ejeren syntes, at katten var blevet tiltagende sur. Den ville ikke kæle mere, den gad ikke gå udenfor, men ville helst ligge for sig selv under en stol i familiens bryggers.

Har du ondt nogen steder?

Og da katten kom til undersøgelse, var den direkte årsag, at katten havde hvæset og bidt efter ejeren, da hun ville løfte den ud fra yndlingspladsen under den omtalte stol.

Katten var - og er - 9 år gammel, og det var ejerens faste overbevisning, at der var sket et eller andet med katten, der havde påvirket dens ellers søde og rare temperament i negativ retning.

Katten spiste og drak normalt - havde ikke feber, der var ingen hoste, og der var overhovedet ingen tegn på, at katten havde nogen fysisk sygdom.

Katten havde dårligt øje

Katteejeren og jeg talte lidt sammen om forskellige ting, og pludselig kom ejeren til at tænke på, at katten reagerede mest aggressivt, når hun kom til den fra venstre side.

Ergo kunne det være, at der var et eller andet, som gjorde ondt i venstre side.

Det viste sig, at trykket i det venstre øje var for højt - altså at katten havde den sygdom, der hedder grøn stær.

Det er en sygdom, der ubehandlet altid fører til blindhed, og også en sygdom, der gør ondt - til tider meget ondt.

Vi satte en behandling i gang - og havde succes med at få trykket i øjet reduceret til det normale.

Det er nu ca ½ år siden, og katten har nu fået sit gamle, venlige temperament tilbage, og selv om den nok ikke ser med det syge øje, løber den nu gerne ud i haven og

leger, præcis som den har gjort i de første 8-9 år af dens liv.

For mig er det indlysende klart, at denne kat havde så ondt i sit øje og formentlig også hovedpine hele tiden, at den kun orkede at få lov at være i fred. Så derfor reagerede den negativt på forsøg på kommunikation fra dens ejers side.

Hund med dårlige hofteled

Et andet eksempel fra det virkelige liv er følgende:

Det drejer sig om en Berner Sennen hvalp - en dejlig hvalp, men meget sky.

Som dyrlæge var det virkelig vanskeligt at komme i kontakt med hvalpen uanset forsøg med godbidder og anden "bestikkelse".

Hunden kom til undersøgelse, da den var 11 måneder gammel, fordi den efter en løbetur var begyndt at halte lidt på det ene bagben.

Om end patienten ikke var specielt samarbejdsvillig, blev bagbenene undersøgt, og der var tydelig ømhed i hofteledet, så der var vel en forvridning i dette hofteled.

Men, faktisk var hunden heller ikke særlig glad for at få undersøgt det andet hofteled, hvorfor mistanken om dårlige hofter i det hele taget naturligt dukkede op.

Og et røntgenbillede afslørede - hvad både ejer og dyrlæge frygtede - svær grad af hofteledsdisplasi.

Det var åbenbart for alle, at hundens hofter var så dårlige allerede, at medicinsk behandling i form af smertelindring ikke var tilstrækkeligt på langt sigt.

Og hvad så?

Skulle man sige endegyldigt farvel til hunden, og lade den aflive? - Ja, absolut en mulighed.

Men i vore dage kan også hunde få kunstige hofte, og da denne hund er sygeforsikret, valgte ejerne at lade deres kæreste eje operere.

En "ny" hund

Det er gået godt, og i dag er den samme hund, der i hele sit korte liv har været sky og til tider på kanten af aggressiv, nu den mest kælnede og tillidsfulde hund, selv over for sin dyrlæge.

Med ét er hundens "temperament" forandret fra noget ikke særligt godt til et perfekt temperament. Og som i tilfældet med katten skyldes dette, at hunden nu formentlig er smertefri eller i hvert fald så smertefri, som den aldrig har været, siden den er begyndt at gå.

For mig er dette et par eksempler på, at dårligt temperament

Husk at:

- foråret er den tid på året, hvor der er flest katte, som styrter ud ad vinduer fra etageejendomme - så sæt et solidt gitter for vinduet, hvis der overhovedet er risiko for, at katten kan falde ud - og det er der, hvis vinduet er lukket op, for katten vil gerne se ud og have lidt frisk forårsluft.
- mens vi nu taler om udluftning: Stuefugle tåler ikke træk fra åbentstående vinduer, og de kan let finde på at flyve ud, hvis buret er åbent.
- respektere de vildtlevende fugle, der i denne tid har travlt med at ruge på små øer og holme i vore søer. Lad være med at sejle hen til, endsige gå i land, på disse små fristeder for de vildtlevende dyr.
- på denne årstid kommer killinger fra i fjor i puberteten - de bliver kønsmodne, så det er nu tiden at få dem kastreret og steriliseret, så bestanden af vildtlevende katte ikke bliver for stor - og mens jeres kat er bedøvet, så få den øremærket og registreret i Det Danske Katteregister ved samme lejlighed.
- nogle børn resten af deres liv kan være bange for hunde, hvis de som børn er blevet vældig bange for en løs hund - så hold din hund i snor.

ikke altid er et egentligt mentalt problem, men også kan skyldes fysiske smerter, som vi som menne-

sker - det være sig ejere eller dyrlæger - kan have meget svært ved at opdage.